

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Η εστίαση του βιβλίου

Ο ALAN BRYMAN έγραψε αρχικά αυτό το βιβλίο, και εμείς το επικαιροποιήσαμε, έχοντας κατά νου δύο κύριες ομάδες αναγνωστών. Η πρώτη είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές σε επιστημονικά πεδία των κοινωνικών επιστημών, όπως η κοινωνιολογία, η κοινωνική πολιτική, η εγκληματολογία, η ανθρωπογεωγραφία, η πολιτική και η εκπαίδευση, οι οποίοι παρακολουθούν ένα μάθημα ερευνητικών μεθόδων στο πλαίσιο του κύκλου σπουδών τους. Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές αυτών των επιστημονικών πεδίων οι οποίοι πραγματοποιούν ένα ερευνητικό εγχείρημα ή μια διπλωματική εργασία στο πλαίσιο των σπουδών τους, συνήθως προς το τέλος του προγράμματος σπουδών τους.

Εκτός από το να σας παρέχει πρακτικές συμβουλές για την εκπόνηση έρευνας, το βιβλίο αυτό διερευνά τη φύση της κοινωνικής έρευνας, τα βασικά επιχειρήματα και τις συζητήσεις που περιβάλλουν τις μεθοδολογικές μας επιλογές. Καλύπτει τόσο τη θεωρία όσο και την πρακτική ενός ευρέος φάσματος ερευνητικών μεθόδων, συμπεριλαμβανομένων βασικών ερευνητικών στρατηγικών, ευρέως χρησιμοποιούμενων ερευνητικών σχεδίων, σημαντικών μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και δεοντολογικών προβληματισμών. Το βιβλίο θα είναι ανεκτίμητο και για τις δύο ομάδες αναγνωστών.

Γιατί είναι σημαντικό να μελετάτε τις μεθόδους έρευνας

Κανένας επαγγελματίας δεν προσέρχεται στην εργασία του χωρίς τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τα μέσα που χρειάζεται για να κάνει σωστά τη δουλειά του. Η κοινωνική έρευνα δεν διαφέρει. Αν θέλετε να αναλάβετε τη ζωτικής σημασίας εργασία της διερεύνησης του κοι-

νωνικού κόσμου σε όλη τη συναρπαστική (και συχνά ακατάστατη) πολυπλοκότητά του, τότε χρειάζεστε τα κατάλληλα εργαλεία, και η μελέτη των ερευνητικών μεθόδων είναι ο τρόπος για να τα αποκτήσετε.

Η μελέτη των ερευνητικών μεθόδων αφορά εν μέρει την απόκτηση *πρακτικών δεξιοτήτων* που θα σας επιτρέψουν να διεξαγάγετε τη δική σας έρευνα – πώς να σχεδιάσετε καλύτερα ένα ερωτηματολόγιο, να παρατηρήσετε ανθρώπους ή περιβάλλοντα, να αναλύσετε τεκμήρια κ.ο.κ. Έτσι, αυτό το βιβλίο θα σας δώσει τη δυνατότητα να μάθετε τις πρακτικές που πρέπει να ακολουθήσετε κατά την εφαρμογή συγκεκριμένων μεθόδων συλλογής δεδομένων και προσεγγίσεων για την ανάλυση των δεδομένων, καθώς και τις πολλές παγίδες που πρέπει να αποφύγετε. Αλλά η μελέτη των ερευνητικών μεθόδων έχει επίσης να κάνει με την απόκτηση εκτίμησης για τα *ευρύτερα ζητήματα* που επηρεάζουν την πρακτική της διεξαγωγής της κοινωνικής έρευνας. Είναι πολύ σημαντικό ότι η γνώση των ερευνητικών μεθόδων θα σας βοηθήσει να αναπτύξετε την κριτική επίγνωση που σας επιτρέπει να κατανοήσετε όχι μόνο πώς διεξάγεται η έρευνα, αλλά και γιατί και με ποιες παραδοχές.

Ουσιαστικά, η μελέτη των ερευνητικών μεθόδων σας ευαισθητοποιεί στις επιλογές που έχουν στη διάθεσή τους οι κοινωνικοί ερευνητές. Αυτή η γνώση και η ευαισθητοποίηση θα σας δώσει τη δυνατότητα να κατανοήσετε και να αξιολογήσετε κριτικά όλα αυτά που διαβάζετε στα βιβλία, τα επιστημονικά περιοδικά και τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών σας, και θα σας βοηθήσει επίσης να κάνετε τις καταλληλότερες επιλογές για το δικό σας ερευνητικό εγχείρημα.

Σκεπτόμενοι πέρα από το πανεπιστήμιο, η κατάρτιση στις ερευνητικές μεθόδους σας δίνει γενικές δεξιότητες που εκτιμώνται ιδιαίτερα από τους εργοδότες. Το να γνωρίζετε πώς να επιλέγετε ένα δείγμα, πώς να σχεδιάζετε ένα ερωτηματολόγιο, πώς να διεξάγετε ημιδομημένες συνεντεύξεις ή ομάδες εστίασης, πώς να αξιο-

ποιείτε και να αναλύετε μεγάλες ποσότητες δεδομένων κ.ο.κ. θα είναι σημαντικό σε πολλούς τομείς, ενώ η ικανότητα να εξετάζετε στοιχεία και να αναστοχάζεστε πάνω στην πρακτική είναι βασικές δεξιότητες σε όλους τους τομείς εργασίας.

Τέλος, η μελέτη των ερευνητικών μεθόδων είναι σημαντική επειδή είναι αυτό που μας ενώνει ως κοινωνικούς επιστήμονες. Θα έχετε επιλέξει να σπουδάσετε κοινωνικές επιστήμες επειδή σας γοητεύει ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι σχετίζονται μεταξύ τους ατομικά και σε ομάδες – πώς οι θεσμοί μάς διαμορφώνουν και πώς εμείς διαμορφώνουμε τους θεσμούς, πώς οι απόψεις και οι στάσεις διαφέρουν ανάλογα με τις δημογραφικές ομάδες και πώς οι ιδέες, οι κανόνες και οι πρακτικές αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου. Κάθε κοινωνικός επιστήμονας έχει τα δικά του ειδικά ενδιαφέροντα, που καθοδηγούνται από την περιέργεια, την προσωπική εμπειρία ή την αίσθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης – τα δικά μας ενδιαφέροντα κυμαίνονται ευρέως, από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Luke) μέχρι τη γήρανση (Liam) και την κοινωνιολογία του κακού (Tom)· αλλά όλους μάς ενώνει η δέσμευσή μας να κατανοήσουμε τον κοινωνικό κόσμο μέσω της εμπειρικής έρευνας. Οι ερευνητικές μέθοδοι είναι η κοινή γλώσσα (αν και με κάποιες ελαφρώς διαφορετικές διαλέκτους) που μας επιτρέπει να συνεργαστούμε για να διερευνήσουμε και να προσπαθήσουμε να αντιμετωπίσουμε τα κοινωνικά ζητήματα.

Η δομή του βιβλίου

Η κοινωνική έρευνα έχει πολλές διαφορετικές παραδόσεις. Μία από τις πιο θεμελιώδεις είναι η διάκριση μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του ο Alan Bryman ήταν σταθερός στην πεποίθησή του ότι οι ερευνητικές μέθοδοι πρέπει να προσαρμόζονται στο πρόβλημα που πρόκειται να αντιμετωπίσουν και ότι ο αυστηρός διαχωρισμός μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας δεν είναι πάντα χρήσιμος. Πράγματι, αυτός ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους ήταν υπέρμαχος της προσέγγισης της έρευνας μεικτών μεθόδων. Αυτή η «προβληματική» προσέγγιση των ερευνητικών μεθόδων είναι μια προσέγγιση στην οποία συμφωνούν επίσης σε μεγάλο βαθμό ο Liam, ο Luke και ο Tom. Όλες οι μέθοδοι παρουσιάζουν ευκαιρίες και προκλήσεις – το κλειδί είναι να κατανοήσουμε τι προσφέρει η καθεμία και να προβληματιστούμε και να προσπαθήσουμε να μετριάσουμε τις αδυναμίες της.

Ωστόσο, είμαστε επίσης αρκετά έμπειροι ώστε να γνωρίζουμε ότι η ύπαρξη κάποιου βαθμού διαχωρισμού

μπορεί να βοηθήσει τη διαδικασία μάθησης, ιδίως όταν αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει την πραγματοποίηση κοινωνικής έρευνας. Γι' αυτόν τον παιδαγωγικό λόγο συνεχίζουμε να χρησιμοποιούμε τη διάκριση μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας για να βοηθήσουμε στη δόμηση του βιβλίου και στον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε τα θέματα και τις μεθόδους. Παραμένουμε, και θα παραμείνουμε πάντα, αγνωστικιστές ως προς το ποια μέθοδος είναι «καλύτερη» ή «καταλληλότερη» με απόλυτους όρους, διότι η απάντηση εξαρτάται πάντα αποκλειστικά από το τι προσπαθείτε να επιτύχετε στο ερευνητικό εγχείρημά σας.

Το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη.

Το **Πρώτο Μέρος** περιλαμβάνει έξι κεφάλαια που οριοθετούν το σκηνικό. Ασχολείται με βασικές ιδέες για τη φύση της κοινωνικής έρευνας. Ειδικότερα, τα τρία πρώτα κεφάλαια παρέχουν τα βασικά δομικά στοιχεία για το υπόλοιπο βιβλίο.

- Το **Κεφάλαιο 1** περιγράφει ορισμένα από τα κύρια στάδια που πρέπει να εξετάζονται κατά την πραγματοποίηση των περισσότερων ειδών κοινωνικής έρευνας, παρέχοντας μια σύνοψη των θεμάτων και των τομέων που εξετάζονται με πολύ μεγαλύτερη λεπτομέρεια στη συνέχεια του βιβλίου.
- Το **Κεφάλαιο 2** εξετάζει τη φύση της σχέσης μεταξύ θεωρίας και έρευνας και τον βαθμό στον οποίο η προσέγγιση των φυσικών επιστημών αποτελεί κατάλληλο πλαίσιο για τη μελέτη της κοινωνίας. Εδώ θέτουμε για πρώτη φορά τη διάκριση μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας.
- Στο **Κεφάλαιο 3** εισάγουμε την ιδέα του *ερευνητικού σχεδίου* – το βασικό πλαίσιο εντός του οποίου διεξάγεται η κοινωνική έρευνα. Εξετάζουμε τα συγχρονικά και διαχρονικά σχέδια, την έρευνα μελέτης περίπτωσης, την πειραματική έρευνα και το συγκριτικό σχέδιο.
- Το **Κεφάλαιο 4** παρουσιάζει τα κύρια βήματα που απαιτούνται για τον σχεδιασμό ενός ερευνητικού προγράμματος και παρέχει συμβουλές για τον τρόπο διαχείρισης αυτής της διαδικασίας. Περιλαμβάνει μια συζήτηση σχετικά με τα *ερευνητικά ερωτήματα*.
- Το **Κεφάλαιο 5** παρουσιάζει τα κύρια βήματα για τη διεξαγωγή μιας *βιβλιογραφικής επισκόπησης* – αποτελεί μέρος του ερευνητικού έργου κατά το οποίο αξιολογείτε την υπάρχουσα βιβλιογραφία που σχετίζεται με τον τομέα ενδιαφέροντός σας.
- Το **Κεφάλαιο 6** εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους τα *ζητήματα δεοντολογίας* επηρεάζουν τους ερευνητές και την πρακτική τους, καθώς και τα είδη των αρχών που εμπλέκονται.

Το **Δεύτερο Μέρος** περιλαμβάνει εννέα κεφάλαια που διερευνούν πτυχές της ποσοτικής έρευνας. Αυτά περιλαμβάνουν τρία κεφάλαια (9-11), που είναι σε μεγάλο βαθμό αφιερωμένα σε πτυχές της έρευνας επισκόπησης στις κοινωνικές επιστήμες.

- Το **Κεφάλαιο 7** διερευνά τη φύση της ποσοτικής έρευνας. Παρέχει το βασικό πλαίσιο για τα επόμενα κεφάλαια της ενότητας αυτής.
- Το **Κεφάλαιο 8** ασχολείται με θέματα *δειγματοληψίας*, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου επιλογής ενός δείγματος και των εκτιμήσεων που σχετίζονται με την αξιολόγηση του τι μπορούμε να συμπεράνουμε από τα διάφορα είδη δειγμάτων.
- Το **Κεφάλαιο 9** εξετάζει το είδος της *συνέντευξης* που λαμβάνει χώρα στην έρευνα επισκόπησης – δηλαδή τη δομημένη συνέντευξη.
- Το **Κεφάλαιο 10** καλύπτει τον *σχεδιασμό ερωτηματολογίων*. Εξετάζουμε πώς να σχεδιάζουμε ερωτηματολόγια ατομικής συμπλήρωσης, όπως αυτά που οι άνθρωποι θα μπορούσαν να συμπληρώσουν ηλεκτρονικά ή μέσω ταχυδρομείου.
- Το **Κεφάλαιο 11** εξετάζει τρόπους *διατύπωσης ερωτήσεων* και σχεδιασμού απαντήσεων κατά την προετοιμασία ερωτηματολογίων και δομημένων συνεντεύξεων.
- Το **Κεφάλαιο 12** επικεντρώνεται στη *δομημένη παρατήρηση*, η οποία είναι μια μέθοδος συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιείται για τη συστηματική παρατήρηση της συμπεριφοράς.
- Το **Κεφάλαιο 13** καλύπτει την *ποσοτική ανάλυση περιεχομένου*. Πρόκειται για μια μέθοδο που παρέχει ένα αυστηρό πλαίσιο για την ανάλυση ενός ευρέος φάσματος τεκμηρίων, από γραπτές πληροφορίες έως οπτικό υλικό.
- Το **Κεφάλαιο 14** εξετάζει την *ανάλυση δευτερογενών δεδομένων*, δηλαδή την ανάλυση υφιστάμενων δεδομένων που έχουν ήδη συλλεχθεί (από άλλους ερευνητές και από επίσημους φορείς). Περιλαμβάνει εστίαση στα «Τεράστια δεδομένα» και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Το **Κεφάλαιο 15** παρουσιάζει μια σειρά από βασικά εργαλεία και τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την *ανάλυση ποσοτικών δεδομένων*. Ακολουθούμε μια μη τεχνική προσέγγιση, με έμφαση στον τρόπο επιλογής μιας μεθόδου ανάλυσης και στον τρόπο ερμηνείας των ευρημάτων.

Το **Τρίτο Μέρος** περιλαμβάνει οκτώ κεφάλαια για πτυχές της ποιοτικής έρευνας.

- Το **Κεφάλαιο 16** παρέχει μια επισκόπηση της φύσης της ποιοτικής έρευνας, παρέχοντας το πλαίσιο για τα υπόλοιπα κεφάλαια αυτού του μέρους του βιβλίου.
- Το **Κεφάλαιο 17** εξετάζει τις κύριες στρατηγικές *δειγματοληψίας* που χρησιμοποιούνται στην ποιοτική έρευνα. Όπως θα διαπιστώσετε, οι σχετικές αρχές είναι διαφορετικές από εκείνες που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους ερευνητές της ποσοτικής έρευνας (καλύπτονται στο Κεφάλαιο 8).
- Το **Κεφάλαιο 18** εξετάζει την *εθνογραφία και τη συμμετοχική παρατήρηση*. Αυτοί οι δύο όροι, που συχνά χρησιμοποιούνται ισοδύναμα, αναφέρονται στην εμβάθυνση του ερευνητή σε ένα κοινωνικό περιβάλλον.
- Το **Κεφάλαιο 19** ασχολείται με τα είδη των *συνεντεύξεων* που διεξάγουν οι ερευνητές της ποιοτικής στρατηγικής, οι οποίες είναι συνήθως ημιδομημένες ή μη δομημένες συνεντεύξεις.
- Το **Κεφάλαιο 20** διερευνά την *ομάδα εστίασης*, μια μέθοδο όπου η συνέντευξη πραγματοποιείται με ομάδες ατόμων για ένα συγκεκριμένο θέμα.
- Το **Κεφάλαιο 21** εξετάζει δύο προσεγγίσεις για την *ποιοτική γλωσσική ανάλυση*: την ανάλυση συνομιλίας και την ανάλυση λόγου.
- Το **Κεφάλαιο 22** διερευνά τη χρήση των *τεκμηρίων ως δεδομένων* στην ποιοτική έρευνα.
- Το **Κεφάλαιο 23** παρουσιάζει ορισμένες από τις κύριες προσεγγίσεις για την *ανάλυση ποιοτικών δεδομένων*.

Θα παρατηρήσετε ότι ορισμένα θέματα επαναλαμβάνονται στο Δεύτερο και στο Τρίτο Μέρος: δειγματοληψία, συνεντεύξεις, παρατήρηση, τεκμήρια και ανάλυση δεδομένων. Ωστόσο, θα γίνει σαφές ότι οι ερευνητές της ποσοτικής και της ποιοτικής έρευνας συχνά προσεγγίζουν αυτά τα θέματα με διαφορετικούς τρόπους.

Το **Τέταρτο Μέρος** περιλαμβάνει δύο κεφάλαια, το ένα σχετικά με το πώς μπορούμε να ξεπεράσουμε τον διαχωρισμό ποσοτικού/ποιοτικού και το άλλο για τον τρόπο με τον οποίο ολοκληρώνουμε την ερευνητική διαδικασία.

- Το **Κεφάλαιο 24** εξετάζει ορισμένους από τους τρόπους με τους οποίους η διάκριση μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας είναι λιγότερο σταθερή απ' ό,τι μερικές φορές υποτίθεται. Παρουσιάζει ορισμένους από τους τρόπους με τους οποίους –και τους λόγους για τους οποίους– η ποσοτική και η ποιοτική έρευνα μπορούν να συνδυαστούν για να προκύψει αυτό που είναι γνωστό ως *έρευνα μεικτών μεθόδων*.
- Το **Κεφάλαιο 25** παρέχει οδηγίες για τη συγγραφή της έρευνας, ένα βασικό στοιχείο της ερευνητικής διαδικασίας.

Πώς να χρησιμοποιήσετε το βιβλίο

Η εμπειρία μας ως διδάσκοντες δείχνει ότι οι φοιτητές θα χρησιμοποιήσουν αυτό το βιβλίο με πολλούς, διαφορετικούς τρόπους. Για κάποιους θα είναι ένα βιβλίο αναφοράς που θα τους βοηθήσει καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, κάποιιοι θα το χρησιμοποιούν ανάλογα με τις ανάγκες του μαθήματος των ερευνητικών μεθόδων ή/και της φοιτητικής ερευνητικής εργασίας τους, ενώ άλλοι θα χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένες συζητήσεις που σχετίζονται με μια συγκεκριμένη μέθοδο ως βάση για τη δική τους μελέτη.

Συνεπώς, ο τρόπος που συνιστούμε να χρησιμοποιήσετε αυτό το βιβλίο θα εξαρτηθεί από τον σκοπό για τον οποίο το χρησιμοποιείτε, αλλά ο «Οδηγός χρήσης του βιβλίου», ο οποίος εμφανίζεται στη συνέχεια αυτής της εισαγωγικής ενότητας, παρέχει ένα καλό σημείο εκκίνησης για όλους τους αναγνώστες. Αυτός θα σας δώσει μια σύνοψη των κύριων χαρακτηριστικών και των πόρων που έχουμε παράσχει μέσα και παράλληλα με το κείμενο και πώς θα μπορούσαν να σας βοηθήσουν να επιτύχετε τους στόχους σας.

Πολλά από τα χαρακτηριστικά και τους πόρους θα είναι εξίσου χρήσιμα για όλους – όπως οι «Ανασκοπήσεις κεφαλαίων», οι οποίες περιγράφουν τους τομείς που καλύπτονται σε κάθε κεφάλαιο, ενώ οι ενότητες «Στιγμιότυπο έρευνας», που απεικονίζουν πώς εμφανίζονται σε πραγματικές μελέτες οι μέθοδοι ή τα θέματα που συζητάμε. Ωστόσο, ορισμένα χαρακτηριστικά και πόροι μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τους αναγνώστες που βρίσκονται σε συγκεκριμένα στάδια των

σπουδών τους ή για όσους έχουν έναν συγκεκριμένο στόχο κατά νου. Για παράδειγμα, αν χρησιμοποιείτε το βιβλίο στο πλαίσιο ενός μαθήματος ερευνητικών μεθόδων, οι ενότητες «Διερεύνηση σε βάθος» και πολλές από τις ερωτήσεις για επανάληψη στο τέλος του κεφαλαίου (και οι συνοδευτικές τους απαντήσεις) θα σας βοηθήσουν να προβληματιστείτε σε μεγαλύτερο βάθος για τα θέματα. Αυτό ακριβώς θα σας ζητηθεί να κάνετε στις εργασίες σας. Αν, ωστόσο, αναζητάτε πληροφορίες και καθοδήγηση που θα σας βοηθήσουν να διεξαγάγετε τη δική σας φοιτητική ερευνητική εργασία, τότε οι ενότητες «Χρήσιμες συμβουλές», καθώς και η «Εργαλειοθήκη του φοιτητή ερευνητή» θα σας παρέχουν πρακτικές, συμβουλές και υλικό ειδικά για φοιτητές.

Όπως και αν χρησιμοποιήσετε αυτό το βιβλίο (και όσες φορές και αν το χρησιμοποιήσετε κατά τη διάρκεια των σπουδών σας ή/και της καριέρας σας), ελπίζουμε να το βρείτε έναν οδηγό τόσο πολύτιμο για τα βασικά στοιχεία της κοινωνικής έρευνας όσο το βρήκαμε κι εμείς. Όποια και αν είναι η εστίαση ή το στάδιο που βρίσκεστε, σας συνιστούμε να κάνετε πλήρη χρήση του βασικού περιεχομένου των κεφαλαίων, αλλά και των ερωτήσεων για επανάληψη. Ένα θέμα στο οποίο εστιάζουμε στην κοινωνική έρευνα είναι ο αντίκτυπος του Covid-19. Η πανδημία βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη τη στιγμή που γράφονται αυτές οι αράδες, αλλά έχει ήδη επηρεάσει σημαντικά τον κοινωνικό κόσμο και, επομένως, και την κοινωνική έρευνα, οπότε οι προβληματισμοί μας έχουν σκοπό να αναδείξουν ορισμένες σκέψεις που πρέπει να έχετε κατά νου καθώς προσεγγίζετε το περιεχόμενο του βιβλίου.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο Tom Clark είναι λέκτορας ερευνητικών μεθόδων στο Πανεπιστήμιο Σέφιλντ, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ενδιαφέρεται για όλες τις πτυχές των μεθόδων και της μεθοδολογίας, ιδίως όσον αφορά τη μάθηση και τη διδασκαλία. Είναι συγγραφέας του βιβλίου *How to do your Social Research Project or Dissertation* (Oxford University Press, 2019), μαζί με τους Liam Foster και Alan Bryman. Άλλα ενδιαφέροντά του έχουν επικεντρωθεί ποικιλοτρόπως στην κοινωνιολογία του κακού, στις εμπειρίες των φοιτητών από την τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ποδοσφαιρική οπαδικότητα. Το έργο του Tom έχει δημοσιευθεί σε μεγάλο πλήθος επιστημονικών περιοδικών, όπως τα *Sociology*, *Qualitative Research*, *Social Policy and Administration*, *Teaching in Higher Education*, *Journal of Education and Work* και *Qualitative Social Work*.

Ο Liam Foster είναι ανώτερος λέκτορας (senior lecturer) Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Εργασίας στο Πανεπιστήμιο Σέφιλντ, στο Ηνωμένο Βασίλειο, με ειδίκευση στις συντάξεις και τις θεωρίες της γήρανσης. Ο Liam ενδιαφέρεται επίσης για τις μεθόδους και έχει δημοσιεύσει εκτενώς στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων το βιβλίο *Beginning Statistics for Social Scientists* (Sage, 2015), με τους Ian Diamond και Julie Jefferies, και το βιβλίο *How to do your Social Research Project or Dissertation* (Oxford University Press, 2019), με τους Tom Clark και Alan Bryman. Έχει υπάρξει προσκεκλημένος ομιλητής στο Υπουργείο Παιδείας και στο Υπουργείο Εργασίας και Συντάξεων του Ηνωμένου Βασιλείου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, στη Βουλή των Λόρδων και στον ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, ως κορυφαίος εμπειρογνώμονας σε θέματα γήρανσης παγκοσμίως. Ο Liam είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης Κοινωνικής Πολιτικής του Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι επίσης πρώην υπεύθυνος έκδοσης, μαζί με τη Majella Kilkey, του περιοδικού *Social Policy*

and Society. Το έργο του Liam έχει δημοσιευθεί σε περιοδικά όπως τα *Ageing and Society*, *Critical Social Policy*, *The Gerontologist*, *Journal of Social Policy*, *Policy and Politics* και *Social Policy and Administration*.

Ο Luke Sloan είναι καθηγητής, αναπληρωτής διευθυντής του Εργαστηρίου Επιστήμης Κοινωνικών Δεδομένων και διευθυντής Μάθησης και Διδασκαλίας στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κάρντιφ, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το διεθνώς αναγνωρισμένο έργο του Luke επικεντρώνεται στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα δεδομένα των μέσων δικτύωσης, ειδικά από το Twitter, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κοινωνικο-επιστημονική έρευνα. Είναι επιμελητής του *SAGE Handbook of Social Media Research Methods* (Sage, 2017), μαζί με την Anabel Quan-Haase, και έχει δημοσιεύσει ευρέως για το πώς το Twitter μπορεί να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τα κοινωνικά φαινόμενα και τη δεοντολογία της χρήσης αυτών των δεδομένων στην έρευνα. Το έργο του έχει δημοσιευθεί σε περιοδικά όπως τα *Sociology*, *Social Media + Society*, *British Journal of Criminology*, *Electoral Studies*, *PLoS ONE* και *Journal of Empirical Research on Human Research Ethics*.

Ο Alan Bryman ήταν καθηγητής Οργανωτικής και Κοινωνικής Έρευνας στο Πανεπιστήμιο του Λέστερ από το 2005 έως το 2017. Πριν από αυτό ήταν καθηγητής Κοινωνικής Έρευνας στο Πανεπιστήμιο του Loughborough για 31 χρόνια.

Τα κύρια ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούσαν την ηγεσία, ιδίως στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, τις ερευνητικές μεθόδους (ιδίως την έρευνα με μεικτές μεθόδους) – και την «Disneyization» και «McDonaldization» της σύγχρονης κοινωνίας. Το 2003-2004 ολοκλήρωσε ένα πρόγραμμα σχετικά με το ζήτημα του συνδυασμού της ποσοτικής και της ποιοτικής έρευνας στις κοι-

νωνικές επιστήμες, στο πλαίσιο του προγράμματος ερευνητικών μεθόδων του Συμβουλίου Οικονομικής και Κοινωνικής Έρευνας του Ηνωμένου Βασιλείου (ESRC). Έγραψε άρθρα σε διάφορα ακαδημαϊκά περιοδικά, όπως το *Journal of Management Studies*, το *Human Relations*, το *International Journal of Social Research Methodology*, το *Leadership Quarterly* και το *American Behavioral Scientist*. Ήταν μέλος του Συμβουλίου Ερευνητικών Επιχορηγήσεων του ESRC και διεξήγαγε έρευνα για την αποτελεσματική ηγεσία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ένα έργο που χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Ηγεσίας για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Ο Alan δημοσίευσε ευρέως στον τομέα της κοινωνικής έρευνας. Μεταξύ των συγγραμμάτων του ήταν

το *Quantitative Data Analysis with SPSS 17, 18 and 19: A Guide for Social Scientists* (Routledge, 2011), με τον Duncan Cramer, το *Social Research Methods* (Oxford University Press, 2008), το *The SAGE Encyclopedia of Social Science Research Methods* (Sage, 2004), με τους Michael Lewis-Beck και Tim Futting Liao, το *The Disneyization of Society* (Sage, 2004), το *Handbook of Data Analysis* (Sage, 2004), με τη Melissa Hardy, το *Understanding Research for Social Policy and Practice* (Policy Press, 2004), με τον Saul Becker και το *SAGE Handbook of Organizational Research Methods*, με τον David Buchanan (Sage, 2009). Επιμελήθηκε τη σειρά *Understanding Social Research* για το Open University Press.

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Η ΕΚΔΟΣΗ ΑΥΤΗ του συγγράμματος *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας* του Bryman παρέχει μια πλούσια σε μέσα εμπειρία, όπου η απaráμιλλη θεματολογία του κειμένου συμπληρώνεται από πηγές που αποσαφηνίζουν, εδραιώνουν και ζωντανεύουν τις μεθόδους έρευνας. Εδώ περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά και οι πηγές που έχουμε συμπεριλάβει στο βιβλίο για να σας βοηθήσουν να κατανοήσετε κάθε θέμα και, το σημαντικότερο, να σας βοηθήσουν να χρησιμοποιήσετε αυτές τις γνώσεις για να αξιολογήσετε την υπάρχουσα έρευνα και να διεξαγάγετε τη δική σας.

Κατακτήστε τις βασικές γνώσεις

Η **Ανασκόπηση κεφαλαίου** στην αρχή κάθε κεφαλαίου σας προετοιμάζει για κάθε θέμα, περιγράφοντας τα θέματα που θα συζητηθούν και τις γνώσεις και δεξιότητες που θα αποκτήσετε. Σας βοηθά να περιηγηθείτε στα κεφάλαια και παρέχει σημεία αναφοράς με τα οποία μπορείτε να αξιολογήσετε την πρόοδο και την κατανόησή σας. Καθώς διαβάζετε, τα πλαίσια με τις **Βασικές έννοιες** παρέχουν σαφείς, συνοπτικές επεξηγήσεις κρίσιμων όρων και διαδικασιών, ενώ οι κατάλογοι με τα **Βασικά σημεία** συνοψίζουν τις βασικές ιδέες που πρέπει να κατακτήσετε.

Εδραιώστε τις γνώσεις σας

Συνολικά πάνω από 300 ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης, που φιλοξενούνται στο διαδίκτυο και αντιστοιχούν σε κάθε ενότητα του βιβλίου, παρέχουν εκτεταμένες ευ-

καιρίες για να ελέγξετε τις γνώσεις σας. Οι **Ερωτήσεις για επανάληψη** προσφέρουν περαιτέρω τρόπους για να ελέγξετε τις γνώσεις σας τόσο για τα συγκεκριμένα όσο και για τα ευρύτερα ζητήματα που σχετίζονται με το θέμα.

Μάθετε από την πραγματική έρευνα

Αμέτρητα παραδείγματα πραγματικών ερευνών γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ θεωρίας και πράξης και παρέχουν ένα ανεκτίμητο παράθυρο στα συναρπαστικά ζητήματα που διερευνώνται στις κοινωνικές επιστήμες. Οι ενότητες **Στιγμιότυπο έρευνας** απεικονίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι επαγγελματίες ερευνητές χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους, καθώς και τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζουν «στο πεδίο».

Επεκτείνετε τη μάθησή σας και εφαρμόστε τις γνώσεις σας στην πράξη

Οι ενότητες **Διερεύνηση σε βάθος** παρέχουν εκτεταμένες συζητήσεις σημαντικών θεμάτων, αναδεικνύοντας τις πολυπλοκότητες και τις αποχρώσεις, ώστε να σας βοηθήσουν να επεκτείνετε περαιτέρω τη μάθησή σας. Επίσης, οι ενότητες **Χρήσιμες συμβουλές** περιγράφουν βασικές πρακτικές εκτιμήσεις και δεξιότητες για κάθε μέθοδο.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΜΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ;

Μήνυμα από τους συγγραφείς

ΠΑΡΕΧΟΥΜΕ τις πληροφορίες και τις οδηγίες στην παρούσα έκδοση με γνώμονα τις «κανονικές» κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Ωστόσο, ο Δεκέμβριος του 2019 σηματοδότησε την έναρξη μιας παγκόσμιας πανδημίας που επέφερε πρωτοφανείς και ραγδαίες αλλαγές σε όλες τις πτυχές της κοινωνικής ζωής και έφερε τα πάνω κάτω στο τι σημαίνει «φυσιολογικό».

Όποιος και αν είναι ο κλάδος των κοινωνικών επιστημών και το ερευνητικό σας θέμα, είναι πιθανό να έχει επηρεαστεί από την πανδημία του Covid-19, με νέα θέματα να αποκαλύπτονται και υπάρχοντα θέματα να επισημαίνονται ή να επιδεινώνονται. Ποτέ δεν υπήρξε τέτοια ανάγκη για κοινωνική έρευνα ως εργαλείο για την ακριβή και διαφανή παρατήρηση, καταγραφή και αναφορά συμπεριφορών, στάσεων και πεποιθήσεων.

Ως κοινωνικοί ερευνητές, μπορούμε να βοηθήσουμε να απαντήσουμε στα πολλά νέα ερωτήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια (και μετά) μιας περιόδου κρίσης και να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι τομείς της κοινωνίας έχουν φωνή.

Το βιβλίο *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας* του Bryman προσφέρει ένα πλήρες πακέτο πληροφοριών και πηγών για την υποστήριξη της διδασκαλίας των ερευνητικών μεθόδων. Οι σαφείς θεωρητικές εξηγήσεις του κειμένου συμπληρώνονται από αμέτρητα παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο, τόσο από την επαγγελματική έρευνα όσο και από την έρευνα των φοιτητών, πρακτικές συμβουλές και εργαλεία για τη διεξαγωγή έρευνας, καθώς και πολυάριθμες διαδραστικές δραστηριότητες που θα εμπλέξουν και θα εμπνεύσουν τους φοιτητές σας.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ έχει επικαιροποιηθεί διεξοδικά, αλλά και με ευαισθησία, από τρεις νέους συγγραφείς. Ο Tom Clark, ο Liam Foster και ο Luke Sloan φέρνουν εξειδικευμένη τεχνογνωσία σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και έχουν συνεργαστεί στενά με φοιτητές και καθηγητές για να αξιοποιήσουν την εντυπωσιακή κληρονομιά του Alan Bryman.

Όλο το περιεχόμενο έχει εξορθολογιστεί εκτενώς, έτσι ώστε αυτή η έκδοση να παρέχει ακόμη πιο εστιασμένη κάλυψη απ' ό,τι πριν για τις βασικές πτυχές της κοινωνικής έρευνας. Ως μέρος αυτού, τα δύο κεφάλαια της προηγούμενης έκδοσης που σχετίζονται με την έρευνα μεικτών μεθόδων έχουν συνδυαστεί σε ένα ενιαίο, εξαιρετικά ενδιαφέρον κεφάλαιο.

Οι συγγραφείς έχουν κάνει προσαρμογές για να βοηθήσουν την πλοήγηση και να βελτιώσουν τη σαφήνεια, συμπεριλαμβανομένων του διαχωρισμού των σύνθετων συζητήσεων σε διαχειρίσιμα μέρη και της υιοθέτησης ενός πιο απλού στιλ γραφής. Το λεξιλόγιο είναι απλούστερο και η ορολογία έχει αφαιρεθεί, καθιστώντας το περιεχόμενο πιο εύκολο για κάθε αναγνώστη, αλλά ιδιαίτερα για εκείνους για τους οποίους τα αγγλικά δεν είναι πρώτη γλώσσα.

Νέο υλικό για τις πρόσφατες εξελίξεις στο πλαίσιο της κοινωνικής έρευνας – συμπεριλαμβανομένων της έρευνας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, των Τεράστιων δεδομένων και της χρήσης της τεχνολογίας για τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων – έχει ενσωματωθεί σε ολόκληρο το βιβλίο, ενώ τα πολυάριθμα παραδείγματα πραγματικής έρευνας έχουν ενημερωθεί διεξοδικά ώστε να αντικατοπτρίζουν τις σύγχρονες μεθόδους και προβληματισμούς.

Η θεματολογία – συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών και των παραδειγμάτων πραγματικής έρευνας – έχει διευρυνθεί για να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις ανησυχίες και τα πλαίσια του γεωγραφικά ποικιλόμορφου, πολυεπιστημονικού αναγνωστικού κοινού του βιβλίου.

Το υλικό σχετικά με τις φεμινιστικές οπτικές έχει επικαιροποιηθεί και μετατοπιστεί εντός του βιβλίου. Το βασικό περιεχόμενο εμφανίζεται τώρα στα Κεφάλαια 2, 6, 7 και 16, τοποθετώντας τις φεμινιστικές ιδέες μεταξύ των θεμελιωδών αρχών της έρευνας, γεγονός που επιτρέπει μια συντομότερη συζήτηση αλλού σε σχέση με συγκεκριμένες μεθόδους και προσεγγίσεις. Η θεματολογία έχει διευρυνθεί ώστε να διερευνηθεί η κομβικότητα, η θεσιακότητα και η συζήτηση «εντός/εκτός».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας* είναι μια από τις πολλές συνεισφορές που έκανε ο Alan Bryman στις κοινωνικές επιστήμες. Εμείς, οι σημερινοί συγγραφείς του βιβλίου, χρησιμοποιήσαμε όλοι μας αντίτυπα προηγούμενων εκδόσεων ως προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές που μας βοηθούσαν να μελετήσουμε τις μεθόδους έρευνας στο πανεπιστήμιο. Στη συνέχεια, ως καθηγητές ερευνητικών μεθόδων, όλοι το έχουμε συστήσει στους φοιτητές μας ως μια εξαιρετική πηγή για να διερευνήσουν το θέμα. Το «Bryman» ήταν, και εξακολουθεί να είναι, ένα εγχειρίδιο ακρογωνιαίος λίθος πολλών προπτυχιακών εμπειριών.

Δεδομένου του τρόπου με τον οποίο η δουλειά του Alan μάς ενέπνευσε καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής μας στο πανεπιστήμιο και πέραν αυτής (ο Tom και ο Liam είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν και να δουλέψουν μαζί του σε πολλές περιπτώσεις), λυπηθήκαμε όλοι εξαιρετικά όταν μάθαμε για τον θάνατό του. Με πολλούς τρόπους, θα του είμαστε πάντα υπόχρεοι που μας βοήθησε να αναπτύξουμε τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να κάνουμε τη δουλειά μας σήμερα. Έτσι, βιώσαμε όλοι μας έναν παράξενο συνδυασμό μεγάλης λύπης και κάποιας τιμής όταν η Oxford University Press μάς ανακοίνωσε ότι συνέστησε τη συμμετοχή μας στη νέα έκδοση αυτού του κειμένου. Ως εκ τούτου, η πρώτη μας ευχαριστία θα πρέπει να απευθυνθεί στον Alan Bryman, ο οποίος έχει ασκήσει τόσο μεγάλη επιρροή σε πολλούς φοιτητές και καθηγητές, μεταξύ των οποίων και σε εμάς τους ίδιους. Κατά την επικαιροποίηση του κειμένου, προσπαθήσαμε πολύ σκληρά να μείνουμε πιστοί στους αρχικούς στόχους και στα ενδιαφέροντα του Alan, και ελπίζουμε ότι θα ήταν ευχαριστημένος με τη νέα έκδοση του *Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας* του Bryman – ο τίτλος του οποίου έχει αλλάξει για να διασφαλιστεί ότι η σύνδεσή του με το όνομά του θα συνεχιστεί.

Αυτή η έκδοση έχει επίσης επωφεληθεί από τις συνεισφορές φοιτητών και συναδέλφων του Πανεπιστη-

μίου του Σέφιλντ, του Πανεπιστημίου του Κάρντιφ και αμέτρητων άλλων ανθρώπων. Τους ευχαριστούμε για τα πολλά σχόλια, τις κριτικές και τις εποικοδομητικές προτάσεις τους σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης της διδασκαλίας των μεθόδων κοινωνικής έρευνας. Συγκεκριμένα, ο Luke θα ήθελε να ευχαριστήσει τους συναδέλφους του Malcolm Williams, Matthew Williams, Anabel Quan-Haase και Dhiraj Murthy για την υποστήριξή τους. Ο Liam θα ήθελε να ευχαριστήσει τους Live Norris, Dave Phillips, Alan Walker και Lorna Warren που εμπλούτισαν τη γνώση του σχετικά με τις μεθόδους και τις κοινωνικές επιστήμες. Ο Tom παραμένει ευγνώμων στους Richard Jenkins, Susie Molyneux-Hodgson, Clive Norris και Paul Knepper για όλη τη βοήθεια, τις συμβουλές και την καθοδήγησή τους όλα αυτά τα χρόνια.

Αυτή η έκδοση του βιβλίου περιλάμβανε επίσης σημαντικές συνεισφορές από πολυάριθμους επιμελητές και είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες στην Elena Vaccelli, η οποία σχολίασε το βιβλίο υπό την ιδιότητά της ως σύμβουλος έκδοσης, και την Emma Uprichard, η οποία βοήθησε στο Κεφάλαιο 24 σχετικά με τις μεικτές μεθόδους και επίσης έδωσε συμβουλές για το Κεφάλαιο 2. Τα οξυδερκή σχόλια και οι συστάσεις τους αποδείχθηκαν ανεκτίμητα.

Οφείλουμε επίσης ένα τεράστιο ευχαριστώ στην Emily Spicer, τον Jonathan Crowe και τη Sarah Ples του Oxford University Press, για την υπομονή, τα σχόλια και την καθοδήγησή τους σε όλη τη διαδικασία της ανάπτυξης και συγγραφής αυτού του βιβλίου.

Αλλά περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον, οφείλουμε ένα τεράστιο χρέος ευγνωμοσύνης στη Livy Watson, Development Editor αυτής της έκδοσης. Έχει αφιερώσει τόσο πολύ χρόνο, προσπάθεια, ενθουσιασμό και καλό χιούμορ, και εκτιμούμε πολύ τη συμμετοχή της – χωρίς εκείνη, αυτό το βιβλίο δεν θα ήταν δυνατό. Πράγματι, η διαδικασία της συγγραφής ήταν ιδιαίτερα απαιτητική, καθώς μεγάλο μέρος της δουλειάς μας για το

βιβλίο πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Αλλά χωρίς καμία αμφιβολία, είναι ένα πιο δυνατό βιβλίο λόγω της σκληρής δουλειάς και της βοήθειάς της – ευχαριστούμε, Livy.

Τέλος, ευχαριστούμε τις οικογένειές μας για την υποστήριξη και την ενθάρρυνσή τους (και την υπομονή!) καθ' όλη τη διάρκεια. Συγκεκριμένα, ο Liam ευχαριστεί την Cassie και την Chloe. Ο Luke ευχαριστεί τη Sarah για την εκπληκτική κατανόησή της και τη σταθερή υποστήριξή της, και την Tilly (5) και την Izzy (2) που τον κράτησαν σε καλό δρόμο παρέχοντας όλους τους σωστούς περισπασμούς στις (κυρίως) σωστές στιγμές. Ο Tom ευχαριστεί τη Lydia και την Betsy-Lou για

τα χαμόγελα και την υποστήριξή τους, και τον Arfur C. Whiskerson για την ατελείωτη ικανότητά του να πατάει όλα τα μυστικά κουμπιά στο πληκτρολόγιο.

Οι εκδότες θα ήθελαν να ευχαριστήσουν όλους όσοι ευγενικά μας έδωσαν την άδεια να αναπαραγάγουμε εικόνες, σχήματα και αποσπάσματα στο παρόν βιβλίο. Καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια για τον εντοπισμό των κατόχων των πνευματικών δικαιωμάτων, αλλά θα χαρούμε να προβούμε στις κατάλληλες ενέργειες για την παροχή άδειας για το υλικό που αναπαράγεται σε αυτό το βιβλίο σε οποιονδήποτε κάτοχο πνευματικών δικαιωμάτων με τον οποίο δεν κατέστη δυνατόν να επικοινωνήσουμε.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΣΑΣ

Οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοί μας

Οι συγγραφείς και το Oxford University Press θα ήθελαν να ευχαριστήσουν τα πολλά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας των οποίων τα γενναιόδωρα και οξυδερκή σχόλια βοήθησαν στη διαμόρφωση αυτής της έκδοσης.

Dr Robert Ackrill
Nottingham Trent University

Dr Bernadine Brady
National University of Ireland, Galway

Dr Milena Büchs
University of Leeds

Dr Weifeng Chen
Brunel University London

Dr Yekaterina Chzhen
Trinity College Dublin

Dr Roxanne Connelly
University of Edinburgh

Dr Teresa Crew
Bangor University

Dr Neli Demireva
University of Essex

Dr Federico Farini
University of Northampton

Dr Sharif Haider
The Open University

Professor Meeri Hellsten
Stockholm University

Dr Katherine Hubbard
University of Surrey

Dr Lyn Johnstone
Royal Holloway, University of London

Dr Justin Kotze
Teesside University

Dr Sung-Hee Lee
University of Derby

Dr Tim Mickler
Leiden University

Dr Gerben Moerman
University of Amsterdam

Dr Jasper Muis
Vrije Universiteit Amsterdam

Dr Stefanie Reissner
Newcastle University

Dr Chloe Shu-Hua Yeh
Bath Spa University

Dr Sebastiaan Steenman
Utrecht University

Dr Thomas Stubbs
Royal Holloway, University of London

Professor Laura Valadez-Martinez
Loughborough University

Dr Anja van der Voort
Leiden University

Professor Athina Vlachantoni
University of Southampton

Dr Aigul Zabirova
United Arab Emirates University

Dr Sotirios Zartaloudis
University of Birmingham

Dr Anna Zoli
University of Brighton

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

AoIR	Ένωση Ερευνητών Διαδικτύου	FIAC	Κατηγορίες ανάλυσης αλληλεπίδρασης Φλάνδρας
ASA	Αμερικανική Κοινωνιολογική Ένωση	FMD	αφθώδης πυρετός
BHPS	Επισκόπηση βρετανικών νοικοκυριών	GDPR	Γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων (Ευρωπαϊκή Ένωση)
BPS	Βρετανική Ψυχολογική Εταιρεία	GESIS	Εταιρεία Κοινωνικών Επιστημόνων Εγκαταστάσεις Υποδομής eV (Γερμανικές Υπηρεσίες Υποδομής Κοινωνικών Επιστημών)
BSA	Βρετανικές κοινωνικές συμπεριφορές [επισκόπηση]	HETUS	Εναρμονισμένες ευρωπαϊκές μελέτες χρήσης χρόνου
BSA	Βρετανική Εταιρεία Κοινωνιολογίας	KWIC	λέξη-κλειδί στο πλαίσιο
CACA	ανάλυση περιεχομένου με τη βοήθεια υπολογιστή	LFS	Επισκόπηση Εργατικού Δυναμικού
CAPI	προσωπική συνέντευξη με τη βοήθεια υπολογιστή	NCDS	Εθνική Μελέτη Παιδικής Ανάπτυξης
CAQDAS	λογισμικό ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων	NHS	Εθνική Υπηρεσία Υγείας (Ηνωμένο Βασίλειο)
CATI	τηλεφωνική συνέντευξη με τη βοήθεια υπολογιστή	NS-SEC	Εθνικές στατιστικές Κοινωνικοοικονομικής Ταξινόμησης
CA	ανάλυση συνομιλίας	ONS	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (ONS)
CCTV	κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης	RCT	τυχαιοποιημένη ελεγχόμενη δοκιμή
CDA	κριτική ανάλυση λόγου	RDD	τυχαία ψηφιακή κλήση
CSEW	Επισκόπηση εγκληματικότητας για την Αγγλία και την Ουαλία	REC	επιτροπή ερευνητικής δεοντολογίας
CV	βιογραφικό σημείωμα	SE	τυπικό σφάλμα [του μέσου όρου]
DA	Ανάλυση λόγου	SPSS	Πακέτο στατιστικών για τις κοινωνικές επιστήμες
doi	αναγνωριστικό ψηφιακού αντικειμένου	SRA	Ένωση Κοινωνικών Ερευνών
ECA	εθνογραφική ανάλυση περιεχομένου	SSCI	Δείκτης Αναφοράς Κοινωνικών Επιστημών
EPPI	Αποδεικτικά στοιχεία για πληροφορίες πολιτικής και πρακτικής και Συντονιστικό Κέντρο	TB	φυματίωση
ESRC	Συμβούλιο Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών	UKDA	Αρχείο δεδομένων του Ηνωμένου Βασιλείου
		WI	Ινστιτούτο Γυναικών
		WoS	Ιστοσελίδα της Επιστήμης

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ αυτού του βιβλίου θέτουμε τις βάσεις για τα πιο εξειδικευμένα κεφάλαια του Δεύτερου, Τρίτου και Τέταρτου Μέρους. Στο Κεφάλαιο 1, περιγράφουμε τι είναι η κοινωνική έρευνα και πώς καταφέρνουμε να την υλοποιήσουμε, και συζητάμε μερικά από τα κύρια στοιχεία της. Τα κεφάλαια 2 και 3 επικεντρώνονται σε δύο ιδέες στις οποίες θα επανερχόμαστε σε όλο αυτό το βιβλίο—την ιδέα της **στρατηγικής της έρευνας** και την ιδέα του **σχεδιασμού της έρευνας**—και σκιαγραφούμε σκέψεις που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουμε την κοινωνική έρευνα. Θα διακρίνουμε δύο ερευνητικές στρατηγικές: την **ποσοτική** και την **ποιοτική έρευνα**. Το Κεφάλαιο 3 παρουσιάζει τα διάφορα ερευνητικά σχέδια που χρησιμοποιούνται στην κοινωνική έρευ-

να. Στα Κεφάλαια 4 και 5 παρέχουμε συμβουλές για ορισμένα από τα ζητήματα που θα πρέπει να εξετάσετε αν πρέπει να εκπονήσετε μια διατριβή βασισμένη σε ένα ερευνητικό εγχείρημα σχετικά μικρής κλίμακας. Το Κεφάλαιο 4 ασχολείται με τον σχεδιασμό και τη διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και των ζητημάτων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό ενός ερευνητικού εγχειρήματος μικρής κλίμακας, ενώ το Κεφάλαιο 5 αφορά τον τρόπο διεξαγωγής μιας **επισκόπησης της βιβλιογραφίας**. Στο Κεφάλαιο 6 εξετάζουμε τις ηθικές και πολιτικές πτυχές της κοινωνικής έρευνας και παρουσιάζουμε μερικές από τις βασικές προκλήσεις που τίθενται από νέες μορφές δεδομένων, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

